

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/105/2016
Identifikačné číslo spisu:	7208202436
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7208202436.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C., bývajúceho v O., zastúpeného JUDr. Adrianou Chymčákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Humenská č. 8, proti žalovanej U. S. Steel Košice, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Vstupný areál U. S. Steel, o náhradu škody z pracovného úrazu a prísl., vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 12 C 20/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. januára 2016 sp. zn. 5 Co 211/2015, 5 Co 212/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná a Sociálna poisťovňa, a. s. majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 23. decembra 2008 č. k. 12 C 80/2008-166 (správne má byť: č. k. 12 C 20/2008-166) priznal znalečné znalcovi z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo a personalistika G. za podaný znalecký posudok č. 21/2008 z 25. novembra 2008 takto:

1) a) odmena hodinová podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, preštudovanie predložených dokladov a žiadosť o predloženie ďalších podkladov - 3.10.2008 2 hod á 400,- Sk 800,- Sk, štúdium predložených podkladov žalovanou, analýza údajov, práca na posudku - 10.11.2008 4 hod á 400,- Sk.....3 200,- Sk, práca na posudku a analýza údajov - 12.11.2008, 20.11.2008, 21.11.2008 a 22.11.2008 20 hod á 400,- Sk8 000,- Sk, dokončenie posudku, analýza a rozbor posudku a kompletizácia posudku - 25.11.2008 3 hod á 400,-Sk1.200, Sk

b) odmena paušálna podľa § 5 vyhl., prevzatie a prvotné oboznámenie sa so spisom 600,- Sk
odmena spolu 13 800,- Sk

2) náhrada hotových výdavkov podľa § 3 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, § 14 vyhl.:

4 x písomné vyhotovenie znaleckého posudku á 80,- Sk 320,- Sk, 148 x vyhotovenie jedného čiernobieleho listu znaleckého posudku A4 á 3,- Sk444,- Sk

spolu 764,- Sk.

Znalečné spolu v bodoch 1, 2 14 564,- Sk.

Nariadil, učtárni Okresného súdu Košice II vyplatiť znalcovi G. na č. ú. XXXXXXXX/XXXX vedený v X., pobočka H. znalečné v sume 14 564,- Sk), a to v sume 2 000,- Sk zo zloženej zálohy (zapísaná pod pol. č. Zsk 100/08) a v sume 12 564,- Sk z finančných prostriedkov štátu, s tým, že o náhrade trov vynaložených na znalecké dokazovanie bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí.

2. Okresný súd Košice II rozsudkom z 28. novembra 2014 č. k. 12 C 20/2008-562 žalobu zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní odo dňa nadobudnutia tohto rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú titulom náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená pracovným úrazom pri výkone práce u žalovanej. Titulom náhrady bolestného žiadal sumu 6 094,40 €, titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 59 948,22 €, titulom náhrady za stratu na zárobku za obdobie od 24. decembra 1999 do 30. júna 2000 sumu 1 589,08 €, titulom náhrady za stratu na zárobku za obdobie od 1. júla 2000 do 24. decembra 2000 sumu 485,46 € a od 24. decembra 2000 do budúca mesačne sumu 384,39 e€ ako náhradu za stratu na zárobku. So súhlasom súdu neskôr zmenil svoje nároky tak, že žiadal titulom náhrady bolestného sumu 9 211,31 €, titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 132 742,48 €, titulom náhrady za stratu na zárobku za obdobie od 24. decembra 1999 do 31. decembra 2001 sumu 2 850,58 € s úrokom z omeškania. Súd prvej inštancie poznamenal, že o nárokoch žalobcu rozhodol rozsudkom z 27. septembra 2004 č. k. 12 C 678/2000-143, ktorým žalobe ohľadom uplatneného nároku na bolestné v rozsahu 8 524,20 € čiastočne vyhovel, nároku na nahradenie škody za sťaženie spoločenského uplatnenia vyhovel v sume 43 218,48 €, konanie v časti o zaplatenie škody za náhradu straty na zárobku vylúčil na toto samostatné konanie a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Poukázal na to, že na pojednávaní 21. januára 2010 žalobca navrhol pripustiť zmenu návrhu ohľadom náhrady za stratu na zárobku a to tak, že požadoval od žalovanej za obdobie od 24. decembra 1999 do 31. decembra 2001 priznať nárok na zaplatenie 7 813,58 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 15. júla 2000 do zaplatenia, súd prvej inštancie tomuto návrhu na zmenu návrhu vyhovel. Súd prvej inštancie uviedol, že je nesporné, že žalobca ako zamestnanec právneho predchodcu žalovanej utrpel 21. februára 1999 pracovný úraz, na základe ktorého bol práceneschopný až do 24. decembra 1999. Od tohto dňa mu Sociálna poisťovňa (ako vedľajší účastník podľa O.s.p.) priznala nárok na invalidný dôchodok. Poznamenal, že tieto skutočnosti boli dostatočne zistené v priebehu konania vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12 C 678/2000. Za podstatné pre rozhodnutie vo veci samej (ohľadom nároku na doplatok náhrady straty na zárobku za obdobie od 24.12.1999 do 31.12.2001) považoval zistenie v akom rozsahu vznikol žalobcovi nárok na túto náhradu a v akom rozsahu mu bolo plnenie v tomto smere zo strany povinných subjektov poskytnuté. Poukázal na to, že žalobca pri vyúčtovaní svojho nároku na doplatenie náhrady za stratu na zárobku vychádzal z predpokladu, že výška jeho predpokladaného zárobku by sa mala určovať z jeho predpokladaného zárobku za rozhodné obdobie 4. štvrtrok 1999, pričom v tejto súvislosti predložil dôkaz, ktorý si z vlastného podnetu zabezpečil, konkrétne predložil znalecký posudok č. 505/2013, ktorý vyhotovila spoločnosť JHS s.r.o. - znalecká organizácia v odbore Ekonomika a riadenie podnikov, ktorá určila, že pravdepodobný zárobok žalobcu u žalovanej vo 4. štvrtroku 1999 predstavuje sumu vo výške 748,16 € (22 539,- Sk). Súd prvej inštancie za účelom zistenia výšky straty na zárobku žalobcu za príslušné obdobie vykonal rozsiahle znalecké dokazovanie. Súdom ustanovený znalec G. vo svojom znaleckom posudku uviedol, že náhrada za stratu na zárobku za obdobie od 24.12.1999 do 31.12.2001 predstavuje celkový nárok žalobcu na náhradu straty na zárobku sumu 265 143,- Sk; zároveň zistil, že zákonný poisťovateľ žalovanej žalobcovi za toto obdobie titulom nároku na náhradu za stratu na zárobku celkovo uhradil sumu 241 401,- Sk, t. j. podľa záverov tohto znaleckého dokazovania by mala žalovaná doplatiť žalobcovi sumu 23 742,- Sk. Poznamenal, že pri výpočte predmetného nároku žalobcu vychádzal z mesačného priemerného zárobku vo výške 18 251,- Sk za posledný štvrtrok v roku 1998 (október, november a december 1998) a za okamih vzniku škody znalec v tomto prípade určil čas vzniku úrazu. Súdom ustanovený znalec G. vo svojom znaleckom posudku vyčíslil náhradu za stratu na zárobku za obdobie od 24.12.1999 do 31.12.2001 tak, že celkový nárok žalobcu na náhradu straty na zárobku predstavuje sumu 296 105,- Sk (9 828,89 €); zároveň poukázal na to, že zákonný poisťovateľ žalovanej žalobcovi za toto obdobie titulom nároku na náhradu za stratu na zárobku celkovo uhradil sumu vo 245 076,- Sk, a teda podľa

záverov tohto znaleckého dokazovania by mala žalovaná doplatiť žalobcovi sumu vo výške 51 029,- Sk (1 695,94 eur). Pri výpočte predmetného nároku žalobcu vychádzal z mesačného priemerného zárobku vo výške 17 879,- Sk za 3. štvrtrok v roku 1999, pričom poukázal na stanovisko účastníkov, ktoré v tom čase nebolo ohľadom tejto sumy rozporné, že za okamih vzniku škody znalec v tomto prípade určil čas, keď žalobca ukončil práceneschopnosť a bol mu priznaný invalidný dôchodok (24.12.1999). S ohľadom na rozličné závery znaleckých posudkov súd prvej inštalácie nariadil kontrolné znalecké dokazovanie, ktoré vykonala znalkyňa G.. Podľa jej výpočtov predstavuje celkový nárok žalobcu na náhradu straty na zárobku sumu 235 242,- Sk (7 808,60 €); zároveň zistila, že zákonný poisťovateľ žalovanej žalobcovi za toto obdobie titulom nároku na náhradu za stratu na zárobku celkovo uhradil sumu 242 460,- Sk (8 048,20 €), t. j. podľa záverov tohto znaleckého dokazovania mal žalobca uhradený svoj nárok na náhradu na strate na zárobku za predmetné obdobie v plnom rozsahu (respektíve bol aj čiastočne preplatený). Znalkyňa vychádzala pri výpočte predmetného nároku žalobcu z mesačného priemerného zárobku vo výške 17 879,- Sk za 3. štvrtrok v roku 1999 a za okamih vzniku škody znalkyňa určila čas, keď žalobca ukončil práceneschopnosť a bol mu priznaný invalidný dôchodok (24.12.1999). Súd prvej inštalácie vychádzajúc z príslušných zákonných ustanovení (§ 193a, § 195 ods. 1, 2 a § 275 ods. 1, 2 zák. č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce, § 17 ods. 1, 2, 4 zák. č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku) konštatoval, že sa stotožňuje so závermi znaleckého dokazovania vykonaného znalkyňou G., ktoré prezentovala vo svojom znaleckom posudku č. 3/2013 ohľadom výšky náhrady straty na zárobku v súvislosti s pracovným úrazom žalobcu, ktorú znalkyňa určila na sumu 235 242,- Sk (7 808,60 €). Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovi bola poisťovateľom žalovanej vyplatená náhrada straty na zárobku v sume 242 460,- Sk (8 048,20 €) považoval za zrejmé, že žalobcov nárok na zaplatenie sumy 7 813,58 eur titulom náhrady straty na zárobku je neoprávnený, pretože táto strata už bola žalobcovi nahradená v plnom rozsahu. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštalácie žalobu žalobcu v plnom rozsahu zamietol.

3. Na odvolanie žalobcu, žalovanej, Sociálnej poisťovne a znalca Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 26. januára 2016 sp. zn. 5 Co 211/2015, 5 Co 212/2015 v prvom výroku zmenil rozsudok súdu prvej inštalácie v zamietnutej časti istiny tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi za obdobie od 24.12.1999 do 31.12.2001 (4 368,20 Sk) 145 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom v prevyšujúcej časti potvrdil rozsudok súdu prvej inštalácie. V treťom výroku zrušil rozsudok súdu prvej inštalácie vo výroku o zamietnutí úroku z omeškania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie. Štvrtým výrokom zmenil uznesenie Okresného súdu Košice II z 23. decembra 2008 č. k. 12 C 20/2002-166 tak, že priznal znalečné znalcovi z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo a personalistika G. za podaný znalecký posudok č. 21/2008 z 25. novembra 2008 takto:

1) a) odmena hodinová podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, preštudovanie predložených dokladov a žiadosť o predloženie ďalších podkladov - 3.10.2008 2 hod á 400,- Sk.....800,- Sk, štúdium predložených podkladov žalovanou, analýza údajov, práca na posudku - 10.11.2008 4 hod á 400,- Sk.....1 600,- Sk, práca na posudku a analýza údajov - 12.11.2008, 20.11.2008, 21.11.2008 a 22.11.2008 10 hod á 400,- Sk.....4 000,- Sk, dokončenie posudku, analýza a rozbor posudku a kompletizácia posudku - 25.11.2008 3 hod á 400,- Sk.....1.200,- Sk

b) odmena paušálna podľa § 5 vyhl., prevzatie a prvotné oboznámenie sa so spisom 600,- Sk
odmena spolu 8 200,- Sk

2) náhrada hotových výdavkov podľa § 3 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, § 14 vyhl.:

4 x písomné vyhotovenie znaleckého posudku á 80,- Sk.....320,- Sk, 148 x vyhotovenie jedného čiernobieleho listu znaleckého posudku A4 á 3,- Sk.....444,- Sk
spolu 764,- Sk.

Znalečné spolu v bodoch 1, 2297,55 € (8 964,- Sk).

Súd nariadil účtárni vyplatiť znalcovi G. na č. ú. XXXXXXXX/XXXX. vedený v X., pobočka H. znalečné v sume 297,55 € (8 964,- Sk), a to v sume 66,38 € (2 000,- Sk) zo zloženej zálohy (zapísaná pod pol. č. Zsk 100/08) a v sume 231,162 € z finančných prostriedkov štátu, do 3 dní s tým, že o náhrade trov vynaložených na znalecké dokazovanie bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí súdu

prvej inštancie ako aj o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania.

V odôvodnení uviedol, že prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O. s. p. a rozsudok v časti istiny zmenil podľa § 220 O. s. p., pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219) ani zrušenie (§ 221 ods. 1) a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 145 €. Rozsudok v prevyšujúcej zamietnutej časti nad sumu 145 € potvrdil podľa § 219 ods.1, 2 O. s. p., nakoľko poznamenal, že v tejto zamietajúcej časti, je vecne správny, súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu, na čom nič nemení ani podané odvolanie. V časti príslušenstva odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 221 ods.1 O. s. p., pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219) ani zmenu (§ 220) nakoľko v konaní došlo k vade uvedenej v § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods.1 písm. f/, h/ O. s. p., pretože súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ust. právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav v časti úrokov z omeškania a (§ 221 ods. 2 O. s. p.) v rozsahu zrušenia odvolací súd vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd poznamenal, že prvoradou a jednoznačne právnou (nie odbornou) otázkou bolo určenie rozhodného obdobia, z ktorého sa má vypočítavať priemerný resp. pravdepodobný zárobok. Konštatoval, že v súdnej veci žalobca žiadal o náhradu potom ako mu skončila práceneschopnosť a od 24. decembra 1999 mu bol priznaný invalidný dôchodok, teda škoda mu vznikla k 24. decembru 1999. Uviedol, že škoda vzniká okamihom zníženia príjmu v súvislosti s priznaním invalidného dôchodku a priemerný zárobok rozhodný pre stanovenie výšky náhrady je ten, ktorý dosiahol žalobca pred priznaním invalidného dôchodku; uvedené vyplýva z § 195 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého zákonodarca určuje náhradu zo mzdy pred vznikom škody (nie pred vznikom pracovného úrazu). Až priznaním invalidného dôchodku po skončení práceneschopnosti dochádza u žalobcu k poklesu jeho príjmu, a teda ku škode. Samotná škoda spočíva v jeho strate na zárobku a má majetkový charakter. V prípade náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti sa vychádza z priemerného zárobku, ktorý žalobca dosahoval pred poškodením, teda pred 24. decembrom 1999. V kontexte s uvedeným odvolací súd považoval za zrejmé, že postup znalca G. v znaleckom posudku č. 3/2009 a znalkyne G. v znaleckom posudku č. 3/2013, ktorí považovali za rozhodné obdobie 3. štvrťrok 1999 je správny a naopak postup znalca G. v znaleckom posudku č. 21/2008, ktorý považoval rozhodné obdobie 4. štvrťrok 1998 a znalca JHS s. r. o. v znaleckom posudku č. 505/2013, ktorý považoval rozhodné obdobie 4. štvrťrok 1999 považoval za nesprávny, a teda neaplikovateľný pri ďalších výpočtoch. Poznamenal, že znalkyňa G. vo svojom znaleckom posudku pri určovaní pravdepodobného zárobku žalobcu vychádzala z priemernej mesačnej mzdy 3 zamestnancov žalovanej a tento určila vo výške ich priemerných plátov 17 879,- Sk (5 str. ZP) a pre porovnanie uviedla priemernú mzdu všetkých zamestnancov 17 677,- Sk. V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval, že z rovnakej mzdy vychádzala aj Sociálna poisťovňa (ako vedľajší účastník) pre výpočet doplatku na zárobku žalobcu, pričom žalobca voči uvedenému postupu nenamietal. Za nedôvodnú preto odvolací súd považoval námietku žalobcu, že znalkyňa pravdepodobný zárobok len opísala, keďže spôsob a postup jeho výpočtu je v znaleckom posudku uvedený. Tento v celom rozsahu korešponduje so stanoviskom Ministerstva práce soc. vecí a rodiny SR (č. l. 580), pričom žalobca v rozhodnom štvrťroku bol zaradený do 5 tarifnej triedy (č. l. 483) a pravdepodobný zárobok znalkyňa určovala podľa zamestnancov zaradených v 5 tarifnej triede. Odvolací súd konštatoval, že rovnako správne použila znalkyňa pre výpočet invalidný dôchodok (č. l. 73,77 ZP) priznaný Sociálnou poisťovňou na základe rozhodnutia z 15. februára 2000 vo výške 6 913,- Sk a v súlade s § 195 ods. 1 Zákonníka práce na jeho zvýšenie resp. zníženie neprihliadala a za obdobie od 24. decembra 1999 do 31. decembra 2000 vypočítala náhradu za stratu na zárobku spolu 134 958,- Sk. Pravdepodobný mesačný zárobok žalobcovi prináležal po dobu 1 roka (§ 195 ods.1 Zák. práce). Ďalej uviedol, že za ďalšie obdobie od 1. januára 2001 do 30. júna 2001 mala znalkyňa valorizovať pravdepodobnú mzdu žalobcu z dôvodu, že uplynula zákonom stanovená doba 12 mesiacov a v súlade s Opatrením č. 194/2000 mala pravdepodobnú mzdu zvýšiť o 7,2 % (čo znalkyňa nevykonala). Na základe uvedeného tak náhrada straty na zárobku za obdobie od 1. júla 2001 do 31. decembra 2001 (9 758,30 x 6) bola vo výške 58 549,90 Sk. Námietku žalobcu týkajúcu sa krátenia mzdy považoval odvolací súd za nedôvodnú, pretože zákonodarca v § 195 Zákonníka práce rozdeľuje náhradu v plnej, nekrátenej výške po dobu 12 mesiacov (ods. 1) a ak sa náhrada poskytuje ďalej táto sa redukuje (ods. 2). Žalobcovi od 1. januára 2001 patril v súlade s § 195 ods. 2 Zákonníka práce redukovaný zárobok vo

výške 5 700,- Sk + 75 % zo sumy presahujúcej 5 700,- Sk, pričom táto redukcia nie je vyvolaná spoluzavinením žalobcu, ale predstavuje zákonom stanovený limit. Za správny považoval postup súdu prvej inštancie, ktorý za obdobie od 24. decembra 1999 do 31. decembra 2000 považoval náhradu za stratu na zárobku vo výške 134 958,- Sk, ale za obdobie od 1. januára 2001 do 31. decembra 2001 vznikol žalobcovi nárok na náhradu za stratu na zárobku spolu 53 320,30 Sk + 58 549,90 Sk = 111 870,20 Sk, teda spolu 246 828,20 Sk. Správne súd konštatoval, že žalobcovi bola poisťovateľom žalovanej poskytnutá náhrada 242 460 Sk. Z uvedeného mal tak odvolací súd za zrejmé, že žalobcovi vznikol záporný rozdiel medzi sumou ktorá mu prislúchala a sumou, ktorá mu bola poskytnutá, preto žalovanej uložil povinnosť v súlade s § 193 ods. 1 a nasl. Zákonníka práce nahradiť žalobcovi rozdiel 145,- € (4 368,20 Sk). Keďže predmetom uplatneného nároku bola strata na zárobku za obdobie od 24. decembra 1999 do 31. decembra 2001 vo výške 7 813,58 € so 17,6 % úrokom z omeškania ročne od 15. júla 2000 potom rozsudok v prevyšujúcej zamietnutej časti nad sumu 145,- € odvolací súd ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.). Rozsudok v časti týkajúcej sa úroku z omeškania bolo potrebné zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, nakoľko odvolací súd nemohol vo veci rozhodnúť z dôvodu, žeby porušil zásadu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania (§ 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 O. s. p.), lebo ak by rozhodol, porušil by právo účastníkov konania na spravodlivý proces, keďže by im odoprel právo namietať správnosť jeho právneho názoru. K odvolaniu žalovanej, znalca a Sociálnej poisťovne voči uzneseniu súdu prvej inštancie o priznaní znalečného znalcovi odvolací súd uviedol, že považoval krátenie odmeny v napadnutom uznesení súdu prvej inštancie za nedostatočné, preto túto krátil vo vyššom rozsahu lebo považoval znalecký posudok za neúčelný a v znení, v ktorom ho odovzdal pre konanie aj nepoužiteľný a spolu priznal odmenu 297,55 €.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s tým, že odvolací súd mu odňal možnosť konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že súd prvej inštancie postupoval v rozpore so zásadou zistenia objektívnej pravdy, keď zamietol jeho návrh na vykonanie dôkazu na vypracovanie kontrolného znaleckého posudku, a to nezávislou znaleckou organizáciou ako organizáciou špecializujúcou sa na v konaní potrebné výpočty a nie samostatným znalcom, nakoľko všetky tri znalecké posudky vypracované tromi rôznymi znalcami, boli nepoužiteľné. Odvolaciemu súdu vyčítal, že na jednej strane konštatoval, že znalkyňa G. postupovala správne pri výpočte invalidného dôchodku, keď použila invalidný dôchodok priznaný Sociálnou poisťovňou na základe rozhodnutia z 15. februára 2000 vo výške 6 913,- Sk a v súlade s § 195 Zákonníka práce neprihliadala na jeho zvýšenie, resp. zníženie za obdobie od 1. januára 2000 do 31. decembra 2000 keď vypočítala náhradu za stratu na zárobku spolu v sume 134 958,- Sk, na strane druhej však odvolací súd uznal pochybenie znalkyne, že za ďalšie obdobie od 1. januára 2001 do 30. júna 2001 mala valorizovať pravdepodobnú mzdu žalobcu z dôvodu, že uplynula zákonom stanovená doba 12 mesiacov a mala túto mzdu v súlade s Opatrením č. 194/2000 valorizovať o 7,2 %, čo znalkyňa nevykonala. Podľa názoru žalobcu tak odvolací súd nemohol vykonať výpočet priemerného mesačného zárobku za obdobie od 1. januára 2001 do 30. júna 2001 za znalca a svoj výpočet uviesť do výroku svojho rozsudku. Konštatoval, že tým, že oba súdy neodstránili rozpory jednotlivých záverov posudkov vykonaných G. a znaleckou organizáciou JHS, s. r. o., dovolaním napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom zistení skutkového stavu a následne na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietal, že nakoľko závery znaleckého posudku vypracovaného G. boli zmätočné, a jeho znalecký posudok bol pre konanie nepoužiteľný, z tohto dôvodu nemala byť znalcovi priznaná žiadna odmena za jeho vyhotovenie a to ani v takej výške, v akej ju zmenil odvolací súd. Konštatoval, že vzhľadom na uvedené namieta nesprávne právne a vecné posúdenie veci odvolacím súdom a jeho nesprávne odchýlenie sa od názoru prvoinstančného súdu. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalovaná a Sociálna poisťovňa sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

6. Dovolanie žalobcu bolo podané 11. apríla 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred

dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade so zákonom, skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania. Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O. s. p.

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O. s. p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O. s. p. a proti uzneseniu § 239 O. s. p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O. s. p.

10. Dovolanie žalobcu smeruje v celom rozsahu proti rozsudku, ktorý má viacero výrokov. Prípustnosť dovolania proti nim posudzoval najvyšší súd samostatne.

11. K časti dovolania, ktoré smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozsudok v zamietnutej časti istiny tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi za obdobie od 24.12.1999 do 31.12.2001 (4 368,20 Sk) 145,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti objektívnu a subjektívnu stránku.

12. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné. Objektívnu prípustnosť dovolania vymedzovali pred 1. júlom 2016 ustanovenia § 236 až § 238 O. s. p.

13. Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania treba vziať na zreteľ, či dovolateľ bol negatívne dotknutý napadnutým rozhodnutím (viď tiež R 50/1999). Posúdenie subjektívnej prípustnosti dovolania pritom predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti dovolania; pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie podáva ten, kto naň nie je oprávnený, neskúma už, či je dovolanie prípustné po objektívnej stránke.

14. Pokiaľ odvolací súd zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá a odvolací súd žalovanému naopak uložil povinnosť zaplatiť 145,- €, nebolo jeho rozhodnutím z procesného hľadiska negatívne zasiahnuté do právneho postavenia žalobcu. Dovolanie žalobcu je preto v tejto časti potrebné odmietnuť z dôvodu, že je podané tým, kto nie je subjektívne oprávnený podať dovolanie (viď § 447 písm. b/ CSP).

15. Žalobca dovolaním napadol aj II. a III. výrok odvolacieho súdu (t. j. výrok, ktorým odvolací súd potvrdil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu a výrok, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí úroku z omeškania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie), uvedené výroky rozsudku odvolacieho súdu nevykazujú znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 a 2, 3 O. s. p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, len ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p. (tzv. dôvody zmätočnosti rozhodnutia). Dovolať procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a vady tejto povahy nevyšli ani v dovolacom konaní najavo; nepreukázaná bola tiež vada konania žalobcom namietaná (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

16. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O. s. p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

17. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že zamietol jeho návrh na vykonanie dôkazu na vypracovanie kontrolného znaleckého posudku a že postup súdov v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd k tejto námietke uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

18. K časti dovolania, ktoré smeruje proti výroku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí úroku z omeškania, dovolací súd poznamenáva, že prejednáváná vec bola odvolacím súdom vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom bude môcť žalobca realizovať všetky svoje procesné oprávnenia a preto už v tejto okolnosti treba vidieť argument, že v skutočnosti k odňatiu žalobcovi konať pred súdom nedošlo. Aj z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že základné právo na súdnu ochranu je „výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08, IV. ÚS 183/2013). Z tohto pohľadu treba nahliadať aj na prípady, v ktorých je opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie, po ktorom sa bude v konaní pokračovať (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08, IV. ÚS 183/2013).

19. Pokiaľ žalobca v dovolaní namietal, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade konania, treba uviesť, že „iná procesná vada“ (v ustanovení § 237 O. s. p. neuvedená) bola do 30. júna 2016 považovaná za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorý ale mohol byť úspešne uplatnený iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastávala do uvedeného dňa názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). I keby teda v preskúmvanej veci došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladalo by to prípustnosť dovolania žalobcu.

20. Pokiaľ žalobca v dovolaní naznačoval aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci ako dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. prípustnosť dovolania nikdy nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa dovolací súd týmito námietkami žalobcu nemohol zaoberať.

21. K dovolaniu žalobcu podanému voči výroku, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o znalečnom dovolací súd uvádza, že tento výrok rozsudku odvolacieho súdu má povahu uznesenia. Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. bolo dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/

odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nebolo prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

22. Podľa § 239 ods. 3 O. s. p. však platilo, že ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, znalecovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

23. Keďže v prejednávanej veci je dovolaním žalobcu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu o znalečnom (majúci povahu uznesenia), ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O. s. p. ako rozhodnutia, proti ktorým nebolo dovolanie prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 239 O. s. p. vyvodit' nemožno.

24. Dovolanie žalobcu by vzhľadom na hore uvedené bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p.

25. Vzhľadom na námietky žalobcu najvyšší súd opätovne uvádza, že za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania nebolo možné považovať nedostatočne zistený skutkový stav, nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré nedostatky žalobca považuje za vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

26. Nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie navrhovaných dôkazov a ani nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu taktiež nebolo možné považovať za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania; najvyšší súd v tomto smere poukazuje na R 37/1993 a R 42/1993, ako aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

27. Pokiaľ dovolateľ namietá, že odvolací súd pri rozhodovaní o priznaní znalečného pre znalca G. zaujal záver o neúčelnosti a nepoužitelnosti jeho znaleckého posudku, čím žalobca považoval za rovnako neúčelné priznanie odmeny znalcovi za takýto úkon, jeho námietka sa - po obsahovej stránke - netýka postupu súdov (v zmysle súladu jednotlivých procesných úkonov súdu so zákonom, resp. v zmysle procedúry prejednávania), ale právneho posúdenia, na ktorom súdy založili svoje rozhodnutia. Do 30. júna 2016 ale prípustnosť dovolania nezakladalo to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

28. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

29. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní žalobcu neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP)

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.